

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THỊ MAI

NGHIÊN CỨU BIẾN ĐỘNG SỬ DỤNG TÀI NGUYÊN ĐẤT
THEO MỤC TIÊU PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG
HUYỆN TIÊN DU TỈNH BẮC NINH
GIAI ĐOẠN 2005 - 2015

LUẬN VĂN THẠC SĨ ĐỊA LÝ HỌC

THÁI NGUYÊN - 2018

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THỊ MAI

NGHIÊN CỨU BIẾN ĐỘNG SỬ DỤNG TÀI NGUYÊN ĐẤT
THEO MỤC TIÊU PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG
HUYỆN TIÊN DU TỈNH BẮC NINH
GIAI ĐOẠN 2005 - 2015

Ngành: Địa lí tự nhiên

Mã số: 8.44.02.17

LUẬN VĂN THẠC SĨ ĐỊA LÍ HỌC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Nguyễn Thị Hồng

THÁI NGUYÊN - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của tôi, các số và tài liệu trích dẫn có nguồn gốc rõ ràng. Kết quả trong luận văn chưa được công bố trong bất cứ công trình nghiên cứu khoa học nào khác, nếu có gì sai tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2018

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Mai

LỜI CẢM ƠN

Để có thể hoàn thành luận văn thạc sĩ, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc và chân thành tới PGS.TS.Nguyễn Thị Hồng, người đã chỉ bảo và hướng dẫn cũng như giúp đỡ tôi tận tình trong thời gian nghiên cứu đề tài khóa luận.

Tôi xin chân thành cảm ơn sự tận tình giúp đỡ của Ban chủ nhiệm khoa cũng như các thầy giáo, cô giáo trong khoa Địa lí trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên đóng góp ý kiến cho tôi hoàn thành nội dung nghiên cứu.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Sở tài nguyên môi trường tỉnh Bắc Ninh; Ủy ban nhân dân huyện Tiên Du; Phòng tài nguyên môi trường; Phòng nông nghiệp; Phòng thống kê huyện đã cung cấp giúp tôi về nguồn số liệu để phục vụ mục đích nghiên cứu đề tài khóa luận.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2018

Học viên

Nguyễn Thị Mai

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn.....	ii
Mục lục	iii
Danh mục các chữ viết tắt	iv
Danh mục các bảng.....	v
Danh mục các hình	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Tổng quan vấn đề nghiên cứu.....	2
3. Mục tiêu, nhiệm vụ nghiên cứu của đề tài.....	5
4. Phạm vi, giới hạn nghiên cứu	5
5. Ý nghĩa của đề tài	6
6. Quan điểm và phương pháp nghiên cứu của đề tài	6
7. Đóng góp của luận văn	11
8. Cấu trúc của luận văn	11
NỘI DUNG	12
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ NGHIÊN CỨU	
BIẾN ĐỘNG TÀI NGUYÊN ĐẤT	12
1.1. Cơ sở lí luận.....	12
1.1.1. Khái quát về tài nguyên đất, hiện trạng sử dụng tài nguyên đất.	12
1.1.2. Nghiên cứu biến động sử dụng tài nguyên đất	13
1.1.3. Khai thác sử dụng đất bền vững	18
1.2. Cơ sở thực tiễn của đề tài	19
1.2.1. Tình hình khai thác sử dụng đất ở Việt Nam	19
1.2.2. Tình hình khai thác sử dụng đất ở vùng Đồng Bằng Sông Hồng ...	20
1.2.3. Tình hình sử dụng đất ở tỉnh Bắc Ninh	21
Tiểu kết chương 1	22

Chương 2: TÌNH HÌNH BIẾN ĐỘNG SỬ DỤNG ĐẤT HUYỆN TIÊN DU TỈNH BẮC NINH	23
2.1. Khái quát về huyện Tiên Du.....	23
2.1.1. Điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên.....	23
2.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội	30
2.2. Tình hình biến động sử dụng đất huyện Tiên Du - tỉnh Bắc Ninh giai đoạn 2005-2015	31
2.2.1. Hiện trạng sử dụng vốn đất.	31
2.2.3. Nguyên nhân ảnh hưởng tới sự biến động.....	47
2.3. Phân tích mô hình SWOT trong biến động sử dụng tài nguyên đất đai huyện Tiên Du	49
Tiểu kết chương 2	52
Chương 3: ĐỊNH HƯỚNG, GIẢI PHÁP SỬ DỤNG TÀI NGUYÊN ĐẤT BỀN VỮNG HUYỆN TIÊN DU TỈNH BẮC NINH.....	53
3.1. Cơ sở định hướng	53
3.1.1. Thực trạng phát triển kinh tế xã hội của huyện Tiên Du.....	53
3.1.2. Mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội của huyện đến năm 2020	56
3.1.3. Mục tiêu cụ thể trong các lĩnh vực kinh tế đến 2020	57
3.2. Phương án quy hoạch sử dụng đất huyện Tiên Du giai đoạn 2005-2015, định hướng đến năm 2020	59
3.2.1. Các quan điểm khai thác dài hạn.....	59
3.2.2. Chỉ tiêu quy hoạch đến năm 2020	60
3.3. Đề xuất quản lý và sử dụng nguồn tài nguyên đất theo hướng bền vững	63
3.3.1. Giải pháp quản lý sử dụng nguồn tài nguyên đất	63
3.3.2. Giải pháp và tổ chức thực hiện phương án quy hoạch sử dụng tài nguyên đất đến năm 2020	65

3.4. Phương án quy hoạch nhằm phát triển cho sản xuất nông nghiệp bền vững huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh	66
3.4.1. Quy hoạch diện tích cho hoạt động sản xuất nông nghiệp.....	66
3.4.2. Quy hoạch diện tích cho hoạt động sản xuất phi nông nghiệp.....	68
3.4.3. Các giải pháp cho chuyển đổi cấu sử dụng đất nhằm quản lý sử dụng đất bền vững.....	70
Tiểu kết chương 3	77
KẾT LUẬN	79
TÀI LIỆU THAM KHẢO	81
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

STT	Viết tắt	Viết đầy đủ
1	BĐSDĐ	Biến động sử dụng đất
2	CNH-HĐH	Công nghiệp hóa - hiện đại hóa
3	DT	Diện tích
4	ĐB	Đồng bằng
5	ĐBSH	Đồng bằng Sông Hồng
6	GDP	Tổng sản phẩm trong nước
7	HTSDĐ	Hiện trạng sử dụng đất
8	KĐĐ	Kinh độ Đông
9	NXB	Nhà xuất bản
10	THCS	Trung học cơ sở
11	THPT	Trung học phổ thông
12	QĐ	Quyết định
13	QL	Quốc lộ
14	UBND	Ủy ban nhân dân
15	VD	Ví dụ
16	VĐB	Vĩ độ Bắc

DANH MỤC CÁC BẢNG

Hình 1.1: Sơ đồ phân loại đất theo mục đích sử dụng	14
Bảng 2.1: Cơ cấu sử dụng các loại đất chính của huyện Tiên Du giai đoạn 2005-2015.....	33
Bảng 2.2: Sự biến động sử dụng đất phi nông nghiệp của huyện Tiên Du giai đoạn 2005-2015	36
Bảng 2.3: Sự biến động sử dụng 3 loại đất phi nông nghiệp có diện tích lớn nhất của huyện Tiên Du giai đoạn 2005-2015	39
Bảng 2.4: Biến động diện tích đất ở của huyện Tiên Du giai đoạn 2005-2015.....	41
Bảng 2.5: Tổng diện tích, diện tích đất nông nghiệp thực tế của các đơn vị xã, thị trấn huyện Tiên Du 2015.....	43
Bảng 2.6: Bảng biến động sử dụng đất nông nghiệp phân theo đơn vị hành chính huyện Tiên Du tỉnh Bắc Ninh giai đoạn 2005-2015	44
Bảng 2.7: Sự biến động sử dụng đất nông nghiệp của huyện Tiên Du giai đoạn 2005-2015	45
Bảng 2.8: Tổng diện tích, diện tích đất phi nông nghiệp thực tế của các đơn vị xã, thị trấn huyện Tiên Du năm 2015.....	47
Bảng 3.1: Sự thay đổi cơ cấu ngành nông nghiệp năm 2015 - 2020 của huyện Tiên Du tỉnh Bắc Ninh	57
Bảng 3.2: Tỷ trọng các loại đất nông nghiệp năm 2015 và định hướng 2020 của huyện Tiên Du tỉnh Bắc Ninh.....	60
Bảng 3.3: Tỷ trọng các loại đất phi nông nghiệp năm 2015 và định hướng 2020 của huyện Tiên Du tỉnh Bắc Ninh.....	61

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 2.1: Bản đồ các đơn vị hành chính huyện Tiên Du - tỉnh Bắc Ninh	24
Hình 2.2: Biểu đồ thể hiện sự biến động diện tích các loại đất của huyện Tiên Du giai đoạn 2005 - 2015.....	34
Hình 2.3: Biểu đồ thể hiện sự biến động một số loại đất phi nông nghiệp giai đoạn 2005-2015 huyện Tiên Du tỉnh Bắc Ninh	40
Hình 2.4: Biểu đồ thể hiện sự biến động diện tích (đất ở nông thôn và đô thị) giai đoạn 2005-2015 huyện Tiên Du tỉnh Bắc Ninh.....	41
Hình 2.5: Bản đồ thể hiện quy mô và cơ cấu các loại đất huyện Tiên Du - tỉnh Bắc Ninh năm 2015.....	42
Hình 3.1: Biểu đồ thể hiện sự thay đổi cơ cấu ngành nông nghiệp của huyện Tiên Du 2015-2020.....	58
Hình 3.2: Biểu đồ thể hiện sự biến động diện tích các đất phi nông nghiệp của huyện Tiên Du 2015-2020	62